

**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE**

**ŐSZ UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény általános információi	3
2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Ősz Utcai Tagintézményében	3
2.1. Bölcsődei ellátás	3
2.2. Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások	3
3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői	4
3.1. Az intézmény bemutatása	4
3.2. Személyi feltételek	5
3.3. Tárgyi feltételek	6
4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei	7
5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma	10
5.1. Gyermekkép	10
5.2. Bölcsődei nevelés feladata	10
5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	10
5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	11
5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	12
5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	13
6. Kiemelt szakmai célkitűzések	13
6.1. Szomatikus egészségfejlesztési feladatok	14
6.1.1. Személyi higiénia fejlesztése	14
6.1.2. Környezeti higiénia fejlesztése	15
6.1.3. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása	15
6.1.4. A betegségek megelőzésére nevelés	16
6.1.5. Napi rendszeres testmozgás	16
6.1.6. A balesetek megelőzésére nevelés	17
6.2. Pszicho higiénés egészségfejlesztés	18
6.2.1. Egészséges életvezetés	18
6.2.2. Stressz elhárítás	18
6.2.3. Érzelmi nevelés	19
6.3. Szociohigiénés egészségfejlesztés	19
6.3.1. Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés	20
6.3.2. Egészségpropaganda	20
6.4. A külső világ tevékeny megismerése	20
7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása	21
8. A bölcsőde kapcsolatrendszere	22
8.1. Bölcsőde és a család	22
8.2. Bölcsődén belüli együttműködés	24
8.3. Kapcsolattartás más bölcsődékkal	24
8.4. Bölcsőde és az óvoda kapcsolata	25
9. Tájékoztatás helyi módja	25

1. Az intézmény általános információi

Az intézményneve: Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye

Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen Varga utca 23.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területe
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Ősz Utcai Tagintézmény
A tagintézmény címe:	4027 Debrecen, Fáy András u. 2.
A tagintézmény elérhetősége:	06-52-597-093, bolcsi06@net-portal.hu
Férőhely / csoport	52/ 4

2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Ősz Utcai Tagintézményében

2.1. A bölcsődei ellátás

- Bölcsődei ellátás, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése-gondozása
- Bölcsődei ellátottak részére nyújtott gyermekétkeztetés, ételallergiában szenvedő gyermekek diétás étkeztetése

Az ellátás feladata:

- A családban nevelkedő gyermekek ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai-érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembevételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedésminták nyújtásával.
- A hátrányos halmozottan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek a hátrányokból származó következmények enyhítése, ellensúlyozása. Egyenlő esélyekhez való juttatás, társadalmi beilleszkedés elősegítése.
- A kisgyermeknevelés legfontosabb feladata, hogy a gyermek azt tapasztalja meg, hogy szeretik, hogy értékes, hogy fontos, és a felnőttekben bízhat.

2.2. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

Időszakos gyermekfelügyelet

A bölcsődénk az alapellátás prioritása mellett családi nevelést támogató gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújthat Gyed-en, Gyes-en lévő szülők gyermekei számára. A szülő elfoglaltsága, képzésben való részvételének idejére kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. Nyugodt, biztonságos környezetben a kortársakkal való együtt játszás lehetőségét biztosítjuk szakszerű felügyelet mellett. A gyermekfelügyelet szolgáltatás során figyelembe vesszük a kisgyermeknevelés-gondozás szakmai alapelveit és gyakorlatát. A szülők számára a gyermekfelügyelet igénybevételének feltételeit a „Gyermekfelügyelet rendje” tartalmazza. Időszaka: a bölcsőde nyitva tartási idején belül naponta.

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1. Az intézmény bemutatása

Az Ősz utcai bölcsőde Debrecen város észak-nyugati részében lévő Újkerti lakótelep szélén, az Újkert és a Fáy András utca között helyezkedik el. Tagintézményünk 1968. április 8-án nyitotta meg kapuit a három éven aluli kisgyermeket nevelő családok számára. Az intézményünk az ország első óvoda - bölcsőde komplexum egyike. Az egyemeletes épület emeleti részén óvoda működik, a földszinten pedig a bölcsődénk üzemel. A szép nagy árnyas kerttel körbevett, minden igényt kielégítő bölcsődében 52 kisgyermek neveléséről-gondozásáról két egység négy csoportszobájában gondoskodunk. A családi hangulatú kis férőhelyszámú bölcsődét a szülők nagyon szeretik, ez kitűnik abból is, hogy az elmúlt közel ötven év alatt folyamatosan magas feltöltöttséggel és kihasználtsággal üzemeltünk. A bölcsőde nevelői közössége több évtizedes értékeire alapozva hagyományait építi, a folyamatos szakmai megújulással.

Bölcsődénk saját főzőkonyhával rendelkezik, ahol az ételmezés a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek megfelelően történik. Az összeállított étrend mennyiségileg elegendő, minőségileg helyes összetételű, megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, a higiénés követelményeknek megfelel. Új ételeket, recepteket próbálunk ki, amely alkalmazkodik a gyermekek egészséges életmódra nevelésére irányuló programunkhoz. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt. A főzőkonyhánk a HACCP előírásoknak megfelelően működik.

Családias hangulatú bölcsődénkbe a gyermekek főleg a lakótelepről, a környező kertes házakból, illetve a város egész területéről érkeznek. A szülők iskolai végzettsége, anyagi helyzete igen nagy eltérést mutat. Egyre magasabb azoknak a családoknak a száma, ahol három vagy több gyermeket nevelnek, ezek a családok jó anyagi körülmények között élnek. A családtípusokra még nagyobb arányban jellemző a teljes családmodell, de az egyszülős, illetve a mozaik család egyre nagyobb számban fordul elő, az ő esetükben átmeneti vagy tartós anyagi problémákkal találkozunk. Fokozottabban előtérbe kerül a bölcsőde szociális funkciója, nagy figyelmet fordítunk a hátrányok kompenzálására, az esélyegyenlőség kezelésére. Megértjük a családok gondjait, mentális és szociális problémáit, ezért ezek megoldásában együttműködünk a családdal és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal. A gyermekvédelmi felelős, a kisgyermeknevelők, a bölcsődevezető és a családgondozók szakmai kapcsolattartása által segíteni tudjuk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok körülményeinek javítását. Kisgyermeknevelőink magatartásában az elfogadás, a tolerancia dominál.

Az évek során megfigyelhető, hogy nagyon sokat változott az értékszemplélet, egyre inkább az anyagi értékek dominálnak. A szülők idejét, energiáját leköti az anyagi biztonság megteremtése, s így kevesebb idő marad örömteli, biztonságot adó együttes élményszerzésre, beszélgetésre, mesélésre a tartalmas szabadidő eltöltésére. A korábbi évekhez viszonyítva a szociális és kognitív fejlettség területén jelentős eltérést tapasztalunk a gyermekeknél. Csökken a tudatos nevelésre odafigyelő családok aránya. A felgyorsult életritmus és a külvilágból érkező számtalan információ halmaz a gyermekek életében tartós stressz tényező. Olyan környezetet alakítunk ki, amely a gyermekek számára leginkább sugározza az otthon melegét, amely természetes, egyszerű, inger gazdag. Mivel gyermekeink túlnyomó többsége lakótelepi, illetve társasházi lakásban lakik, az életmódjuk mozgásszegény, ezért kiemelt helyet kap munkánkban az egészséges életmódra való igény és a környezettudatos szemlélet kialakítása, a mozgásfejlődés elősegítése, hogy a környezetükkel harmóniában élni tudó felnőttekké válhassanak.

Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyen lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van. A bölcsődénkben nyitott, családbarát légkör megteremtésére törekszünk, ahol a szülők betekintést kapnak a bölcsőde mindennapi életébe. A beszoktatás folyamán arra törekszünk, hogy a szülők megbizonyosodjanak arról, hogy távollétükben gyermekük biztonságos, szeretetteljes, elfogadó környezetben lesz. Fontosnak és elengedhetetlennek tartjuk a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében a szülőkkel való kölcsönös őszinte, hiteles közös nevelésgondozás összehangolását. Tiszteletben tartjuk, a család és a szülők kompetenciáit, lehetőség szerint támogatjuk őket szülői szerepükben. Arra törekszünk, hogy tagintézményünkben olyan munka folyjon, olyan nyugodt légkörben, amely együtt szolgálja a gyermekek fejlődését, a szülők és a szakma érdekeit.

A gyermek fejlődő személyiség, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában az őt körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

3.2.Személyi feltételek

„Ha a sokféleség közös alapot és célt talál, nagy dolgot szülhet.
Mindenki megőrzi másságát, de egy irányba húz.
Ez a fejlődés útja az élet minden színterén.”

(Müller Péter)

A személyi feltételek a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet hatályos rendelkezéseinek megfelelően biztosítottak.

Létszám:

Megbízott tagintézmény vezető	1 fő
Kisgyermeknevelők	9 fő
Bölcsődei dajka	2 fő
Szakács	1 fő (szakképzett)
Konyhai alkalmazottak	2 fő (közülük egy fő 4 órában)
Mosónő	1 fő
Varrónő	1 fő (4 órában)
Bölcsődeorvos	1 fő (havi 16 órában)

Képesítés:

- ✓ Bölcsődevezető: szakvizsgázott szociálpedagógus, szakgondozónő, csecsemő-és gyermekgondozónő
- ✓ Kisgyermeknevelők:
 - 1 csecsemő- és kisgyermeknevelő
 - 1 bölcsődei szakgondozó
 - 5 kisgyermek gondozó-nevelő
 - 1 csecsemő- és kisgyermekgondozó
 - 1 csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó
- ✓ Bölcsődei dajka: óvodai dajka (bölcsődei dajkaképesítés, a miniszteri rendeletben előírt tanfolyam folyamatban)

✓ **Gyermekorvos: megbízási jogviszonyban**

Kollektívánk sokszínű, nem egyformák vagyunk, hanem egyenlők.

Közösen fogalmaztuk meg belső céljainkat, amit a múlt értékeire építve a jelen változásaival szeretnénk elérni, ezekkel mindannyian azonosulni tudunk. A stratégiai céllal való azonosulásunk, meghatározza egyéni közérzetünket, a munkahelyi légkörünket. Az egyéni aktivitásunk, feladatvállalásunk, úgy segíti céljaink elérését, hogy mindannyian a saját képességeink szerint a közös munkához hozzá tesszük erősségeinket. A bölcsődében a nevelő-gondozó munka középpontjában a gyermek áll, de a nevelő-gondozó munka kulcsszereplője a kisgyermeknevelő, akinek viselkedése, ápoltsága, beszéde, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát nyújt a gyermekek számára.

A minél eredményesebb, sikeresebb nevelő-gondozó munka érdekében a kisgyermeknevelők folyamatosan képezik magukat. Nevelőtestületünkben jelenleg két kisgyermeknevelőnek van szakirányú főiskolai végzettsége, két dolgozó másodéves, egy dolgozó pedig a nevelési év kezdetén kezdte meg főiskolai tanulmányait. A képzések, külső, belső továbbképzések, konferenciák, szakmai napok, műhelymunkák során tanult innovatív szakmai módszereket beépítjük saját nevelési gyakorlatunkba, eszköztárunkba.

Nevelőtestületünk több mint felét a közép- és az idősebb korosztály adja, ennek előnye, hogy szakmailag jól felkészült, tapasztalt kollektívával rendelkezünk. Az utóbbi időben nyugdíjazás miatt történt személyi változás, így fiatal munkaerővel frissültünk. A két fiatal munkatársat nagy szeretettel fogadtuk, a gyakornoki idejük alatt körültekintően, nagy odafigyeléssel adjuk át tapasztalatainkat, tudásunkat, hangsúlyozva kisgyermeknevelői felelősségüket és szakmai, emberi elvárásainkat.

Az eredményes nevelőmunkát a kisgyermeknevelők egymás iránti nyílt és őszinte véleménye biztosítja. Ez megmutatkozik a nevelők kölcsönös bizalmában és megbecsülésében, az idősebb kollegák iránti tiszteletben, az egymástól való tanulás örömeiben, a jó tanácsok elfogadásában, a szakmai tapasztalatok megosztásában, egymás tudásának elismerésében, a problémák megoldásának közös keresésében.

A nevelést nem végző dolgozók egymással és a kisgyermeknevelőkkel jól összehangolt munkára képesek, mindenkinek megvan a saját feladata, különböző együttműködési formákban, együtt tesznek azért, hogy a kitűzött cél megvalósuljon. Nagyon gondos, pontos, precíz munkájukkal segítik a gyermekek nevelésének, gondozásának zavartalanságát.

Intézményünkben olyan tárgyi feltételek (lépcsős pólyázó, kényelmes esztétikus munkaruhák, munkacipők, stb.) megteremtésére törekszünk, amellyel a dolgozók jó közérzetének, egészségének megőrzése a cél és olyan demokratikus légkört teremtünk, ahol minden dolgozó fontosnak érzi magát, és szereti a munkáját.

A kikapcsolódást, feltöltődést, csapatépítést nagyon fontosnak tartjuk. Gyakran szervezünk kirándulásokat, szakmai előadások meghallgatását, koncert-, színház-, mozi látogatást, közös sport programokat.

3.3.Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételeink teljes mértékben megfelelnek a biztonságos szakmai munkához szükséges előírásoknak, igazodnak a gyermekek változó testméreteihez és biztosítják egészségük megőrzését, lehetővé teszi a mozgás és játékigényük kielégítését.

Csoportszoba

A csoportszobák berendezése funkcionálisan jó, új, praktikus, a korosztálynak megfelelő bútorokkal (gyermekszékek, asztalok, játékpolicok, játék konyhaszekrény, mosogató, stb.) vannak berendezve, ami elősegíti a nevelés-gondozás folyamatát. A szobák falai világosak, meleg színűek, a szőnyegek, függönyök, textíliák anyaga, mérete, formája, színe harmóniát sugároz, ezek teszik otthonossá, barátságossá a szobákat. A különböző tevékenységeknek

megfelelően kuckókat, funkciósarkokat alakítottunk ki. A játék színesítéséhez esztétikus textíliák (selyem, tüll szőrme bársony, pamut) ruhadarabok, táskák, pénztárcák találhatók kincses ládákban, kosarakban. A polcokon szemmagasságban elhelyezett játékok, mesekönyvek, a művészeti neveléshez jó minőségű eszközök (többféle papír, rajzeszközök, gyurma) egész nap folyamán a gyermekek rendelkezésére állnak. A zenei neveléshez folyamatosan megújuló ritmushangszereket biztosítunk. Kiemelten, sok nagymozgást fejlesztő játékunk van (pl. trambulin, csúszda, ROTICOM, karikák, ugráló labdák, lábbal hajtható motorok, autók, futóbiciklik, biciklik, libikókák, hullámos zöldösvény, billenő rácshinta, érzékelő korong, cirkáló, érzékelő ösvény).

A játék tárgyi feltételei

A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez igazodó, a csoport létszámának, összetételének megfelelő minőségű és mennyiségű játék minden tevékenységformához rendelkezésre áll.

Étkezés tárgyi feltételei

Állítható magasságú gyermekasztalok, székek, megfelelő minőségű és mennyiségű étkészlet, evőeszköz készlet, pohár, edény a terítéshez ízléses textíliák rendelkezésre állnak.

Alvás tárgyi feltételei

Wesco gyermekágyak, és puha esztétikus ágyneműk biztosítják a nyugodt, kényelmes alvást.

Öltöző

Az öltözőben minden gyermek számára saját jellel ellátott öltözőszekrény és öltöztető asztal áll rendelkezésre.

Fürdőszoba

Kapcsolódik a gyermeköltözőhöz, valamint a gyermekszobához. A fürdőszobában a gyermekek gondozását az életkornak megfelelő méretű egyedi tervezésű pólyázóasztal, önállósági törekvésének kibontakoztatását iparművész által készített, jelekkel ellátott törölközőtartók, fésűtartók, fogmosó pohártartók segítik.

Játsszókert

A megközelítése biztosított épületen kívülről és belülről. A bölcsőde udvara gondozott, tágas, megfelelő árnyékos és füves területtel, játszódombbal, közlekedést segítő kanyargós bicikliúttal rendelkezik. A fából készült rögzített játékok (faházak, mozdony, lépegetők, autók, homokozók, asztalok, padok) a biztonsági előírásoknak megfelelően vannak telepítve.

Az udvari játékkészlet minőségi és mennyiségi szempontból egyaránt eleget tesz a korosztály igényeinek.

Az udvar nagy füvesített felülete ideális hely a labdajátékokhoz, futkározáshoz. Beépített játékeszközei kúszásra, mászásra, egyensúlyozásra adnak lehetőséget az egyéni képességektől függően. Az alkalmasszerűen kivihető játékok (csúszda, karika, pad) sokirányú mozgásra, ügyességük kipróbálására készíti a gyermekeket.

Az intézményünk közel ötven éves az épület viszonylag jól karbantartott, de azért időszerű a teljes körű infrastrukturális fejlesztése, amely a TOP 6-2-1-15 pályázat keretén belül hamarosan megvalósul.

Eszközeink, tárgyi felszereltségünk az évek során rendszerint megújul, fejlődik és egyre kiválóbb feltételeket teremt a színvonalas szakmai munkához.

4. Bölcsődei nevelés-gondozás célja alapelvei

Az ellátás célja:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével, szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembe vételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,

viselkedési minták nyújtásával segíteni harmonikus személyiségfejlesztést és a közösség keretein belül biztosítani a testi-lelki és szociális érést. A bölcsődébe kerülő gyermekek alkalmazkodását az új helyzethez, valamint az új szokások kialakítását úgy segítjük, hogy egységes kiszámíthatóságot, stabilitást biztosító elveket alkalmazunk. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében minél fiatalabb életkortól gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a fejlődését. El szeretnénk érni, hogy szívesen járjanak a bölcsődébe a gyermekek, örömmel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe. Szükségleteiket, érzelmeiket az életkori sajátosságaiknak megfelelő módon nyilvánítsák ki. Ébredjen fel bennük a kíváncsiság környezetük és társaik iránt és boldogan, igazi gyermeki derűvel éljék meg mindennapjaikat a közösségben.

Szakmai munkánk megvalósítása a bölcsődei nevelés-gondozás alapelveire épül.

A család rendszerszemléletű megközelítése

A rendszerszemléletünknek a lényege, hogy olyan komplex látásmódot alkalmazunk, amellyel a családot tekintjük kiindulópontnak, feladatunk a család működésének megismerése megértése (családlátogatás). Az újonnan érkező gyermekeket még beszoktatás előtt meglátogatjuk otthonában, így lehetőségünk nyílik arra, hogy a családot otthoni környezetében jobban megismerjük. Képet kaphatunk a család nevelési módszereiről, szokásairól, a gyermek viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatainkat beépítjük a nevelési-gondozási folyamatainkba. Fontosnak tartjuk a személyes beszélgetéseket, az információ cserét, a család tapasztalatainak, kérdéseinek megvitatását. A családokkal kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk. A szülők széles körű tájékoztatása és a pozitív nevelési attitűdök megerősítése elengedhetetlen számunkra. Személyes beszélgetésekkel, programjainkra való invitálással törekszünk arra, hogy tevékenyen vegyenek részt a bölcsőde életében a szülők.

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés. Mindebben bölcsődénk kiegészítő, segítő szerepet vállal és szorosan együttműködünk a családdal. Arra törekszünk, hogy kölcsönösen megismerjük egymás nevelési módszereit és sok-sok lehetőséget biztosítunk, hogy a szülők is megismerjék az intézményünkben folyó munkát. Programjainkkal arra törekszünk, hogy a családok lehetőség szerint tevékenyen bekapcsolódjanak a bölcsőde életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermekeinket kiszolgáltatott helyzetük miatt különleges védelem illeti meg. A nevelésünk-gondozásunk során a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk a gyermeki és szabadságjogok tiszteletben tartásával.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

Minden új fejlődési állomás kiindulópontja a gyermek, fontos, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekek egyéni szükségletéhez igazodó mértékben részesüljön a biztonságot nyújtó gondoskodásban, támogatásban. Nevelő-gondozó tevékenységünk során mindig figyelembe vesszük a gyermekek személyiségét, egyedi fejlődési ütemét, pillanatnyi állapotát. Arra törekszünk, hogy gyermekeink folyamatosan érezzék a kisgyermeknevelők elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődnek, vagy több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű illetve, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gyermekeink fejlődését segíti a kisgyermeknevelőink őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése. A gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló

választási lehetőséget biztosítunk egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulásokat támogatjuk, megerősítjük, elismerjük.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A jól szervezett napirend biztosítja a gyermekeink számára életkoruknak megfelelő napi életritmust. A rendszeresen ismétlődő tevékenységekkel növeljük a gyermekek biztonságérzetét, tájékozódási lehetőségét, stabilitást, kiszámíthatóságot biztosítunk a napi események sorában.

Fokozatosság megvalósítása

A bölcsőde a gyermek életében az első szocializációs intézmény, ahol olyan nevelést-gondozást kap, amely hatással van a későbbi életére és alakuló személyiségére. A gyermek alkalmazkodóképességének fokozatos terhelése segíti a változások elfogadását az új megismerését, a szokások kialakítását. Fokozatosság érvényesül a beszoktatás alkalmával, a játékkészlet bővítése során, az új ételek bevezetése során, és a gyermeket körülvevő személyek és események kapcsán is.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gyermekeink főleg ezekben a helyzetekben vannak kettesben a kisgyermeknevelőjükkel, aki ilyenkor nyújtja nekik azt a megkülönböztetett figyelmet, amelynek talaján kialakulhat a bizalmas kapcsolatuk. A gyermek elsősorban gondozás közben testi szükségleteinek kielégítése alkalmával ismeri meg önmagát és kisgyermeknevelőjét. A szükségletek érzékelésén és azok kifejezésére kapott válaszon keresztül tanulja meg magát a szükségletet (azt, hogy éhes, szomjas, stb.) és azt is, hogy ő az aki, éhes vagy szomjas. Sőt azt is tanulja, hogy noha a felnőtt, aki a feszültségeket megszünteti, ő előmozdítja ezt, ha megfelelő jelt ad a megszüntetés érdekében. Jelzéseivel beleszólhat gondozásának menetébe, szükségleteinek kielégítési módjába. Ez a szociális kompetencia kialakulásához vezet, ez a szociális beilleszkedés alapja.

Az érzelmi fejlődés szempontjából fontos szerepe van a gondozás közbeni testi kontaktusoknak. Gondozás közben fontosnak tartjuk, hogy kézmozdulataink tapintatosak, és lágyak legyenek, ezzel biztosítjuk a gyermekek biztonságérzetét, így alakul ki a gyermekben, hogy szükségleteinek kielégítése közben a testi kontaktus örömforrás. A jó gondozásunk, része a nevelő munkának és az egészséges személyiségfejlődés kialakulásának.

Kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A gyermekek nevelése-gondozása során alkalmazzuk az intervenciós szemléletet. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy megfigyeljük a gyermekek viselkedését, fejlődését, és ha fejlődési lemaradást illetve egyéb zavart tapasztalunk, a gyermek érdekében azonnal reagálunk. A felismert problémát, az adott területen dolgozó szakember bevonásával igyekszünk megoldani, illetve megfelelő szakemberhez irányítjuk a szülőt.

A gyermekkompetencia készítésének támogatása

Nevelő-gondozó tevékenységünk során lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy önállóan próbáljanak megoldani feladatokat, ismerjék meg a tapasztalatszerzés útját, képességeiket, határaikat. Közben, ha a gyermekeknek szüksége van segítségre elakadás, elbizonytalanodás esetén, segítséget nyújtunk.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A család után a kisgyermeknevelő az, aki a személyiségevel, kommunikációjával, viselkedésével, bánásmódjával kiemelkedő hatással van a gyermek személyiség fejlődésére.

Bölcsődénk ezért fontosnak tartja, hogy olyan kisgyermeknevelő végezze a nevelés-gondozás feladatait, aki magas szintű szakmai kompetenciával, megfelelő identitással, jó önismerettel, magas szintű társas készséggel rendelkezik, így megfelelő példát tud mutatni a gyermek számára.

A gyermek tanulási folyamatát az élményszerzés lehetőségének biztosításával, példamutatással, a viselkedésformákkal való próbálkozások támogatásával, bátorítással segítjük. A feladatok színvonalas megvalósítása érdekében arra törekszünk, hogy a szakmai tudásunkat folyamatosan gyarapítsuk és az új ismereteket beépítsük a mindennapi munkánkba.

5. Feladat ellátás részletes szakmai tartalma

„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok.”

/ Kazinczy Ferenc /

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének, egyéni szükségletének megfelelő érzelmi, értelmi és mozgásfejlődését.

Szakmai nevelési programunk a kisgyermekek szakszerű nevelését-gondozását, az egészséges életmód kialakítását, a kreatív játék kibontakoztatását, az önállóság fejlődését biztosítja.

A kisgyermeknevelők a szülőkkel együttműködve végzik a nevelő-gondozó munkát, feladatuk, szerepük sokrétű. Az érzelmi és fizikai biztonság megteremtése mellett az optimális, ingergazdag környezet megteremtésével biztosítjuk a lehetőséget gyermekeinknek új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésre, felfedezésre, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékra.

A folyamatos napirend megszervezése kiszámíthatóvá teszi a gyermekek számára a mindennapokat, elég idő jut tapasztalatszerzésre.

5.1.Gyermekkép

A szakmai programunk alapcélkitűzéseit megerősítve arra törekszünk, hogy boldog, egészséges lelkű, kiegyensúlyozott, világ dolgai iránt nyitott, önállóan kezdeményező, problémamegoldásra képes, kreatív gyermekeket neveljünk, akik képesek egészséges önérvényesítésre, mások érdekeinek figyelembevételére, együtt érzők, segítőkészek.

5.2.Bölcsődei nevelés feladata

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése, támogatása.

5.2.1.A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló

egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

Bölcsődénk nagy hangsúlyt fektet a bölcsőde-család kapcsolatára. A családot, mint egységet tekintjük kiindulópontnak, elsődleges számunkra a család megismerése. A gyermeknek az első szocializációs szintér a család, a család tagjai mintát nyújtanak a kisgyermeknek melyet viselkedése visszatükröz, így kapunk képet a család erősségeiről és gyengeségeiről. A bölcsődénk a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A családokkal bizalomra, őszinteségre, egymás kompetencia határait tiszteletben tartó kapcsolattartásra törekszünk. A szülők számára lehetőséget adunk arra, hogy gyermekük nevelésével kapcsolatosan új ismereteket szerezzenek, új nevelési technikákkal és szemléletmóddal találkozassanak, illetve megerősödjenek azok a területek, amelyek jól működnek. Erre a következő alkalmak nyújtanak lehetőséget nyílt napok, szülővel történő beszoktatás, családi napok, ünnepek.

5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A bölcsőde az intézményes egészségvédelem és az egészséges életmódra nevelés első lépcsője, melyben az alapok lerakásának kell megtörténni.

Az egészséges életmód kialakításának feladatai:

- a személyi higiénia iránti igény felkeltése, mely után gyermekeink érezhetik, hogy a tisztaság jó közérzetet teremt
- testápolás igényének kialakítása, testápolási műveletek megtanítása
- helyes étkezési szokások kialakítása, egészséges étrend
- helyes öltözködési szokások kialakítása
- mozgás megszerettetése, mozgásigény kielégítése, mozgáskedv fenntartása, a gyermek egyéni fejlettségéhez megfelelő mozgáskoordinációjának, testi képességének, erőnlétének fejlesztése
- nyugodt pihenés, alvás biztosítása
- helyes életritmus kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés áthatja az egész bölcsődei élet valamennyi mozzanatát.

A kisgyermeknevelő feladatai:

- testi fejlődés elősegítése
- nyugodt biztonságos környezet megteremtésével, sokirányú gondozási tevékenységgel, folyamatos odafigyeléssel a gyermekek jó közérzetének biztosítása
- a testi szükségletek kielégítéséhez szükséges szokások kialakítása, megszilárdítása, ilyen irányú igények felkeltése,
- betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- gyermekek természetes mozgáskedvének fenntartása, mozgásigényük kielégítése
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- megfelelő szakemberek bevonásával, a szülőkkel együttműködve, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása (gyermekorvos, pszichológus)
- az egészséges életmód kialakítását jelentősen befolyásolja a családok eltérő szokásrendje és életmód felfogása. Tiszteletben kell tartani a családok étkezési szokásait, eltérő kultúráját. Elveinket nem feladva feladatunk a bölcsődei élet és a családi élet szokásait közelíteni egymáshoz
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása megőrzése

Egészségvédelem

Az egészségnevelés és védelem során figyelemmel kísérjük azokat a negatív tényezőket is, amelyek a gyermekek egészségét károsan befolyásolhatják.

Az egészségvédelem alapja

- a személyi higiénia való odafigyelés (ápoltság, tisztaság, gondozottság)
- az egészséget veszélyeztető tényezők kiküszöbölése (játékok, közösen használt tárgyak, személyes higiéniai eszközök rendszeres fertőtlenítése, megbetegedés esetén értesíteni a szülőt, hogy vigye haza beteg gyermekét)
- stressz megelőzése

A gyermek egészséges életmódjának, testi-lelki-szociális egészségének megalapozása, testi fejlődésük elősegítése, egészségük védelme, egész életen át tartó egészséges életvitel megalapozása a célunk. Ehhez kapcsolódik bölcsődénk által prevenciós céllal az egészségmegőrzés érdekében nyújtott sóterápiája.

Só terápia

A betegségek megelőzése és az egészség megőrzése érdekében 12 évvel ezelőtt alakítottuk ki a sószobát. A só téglák és a Somadrin oldat segítségével a só barlang klímáját, gyógyító hatását élvezhetik a gyermekek. A telített sóoldat jótékonyan hat asztmás, hörghurutban valamint légcsőhurutban szenvedő gyermekeknél, arc-és homloküreg-gyulladás esetén, valamint nátha, pollenek, okozta allergiában szenvedőknek, mivel a belélegzett levegőben lévő ásványi anyagok a légzőszervek aktivitását, öntisztulását növelik, így enyhülnek, illetve megszűnhetnek a gyulladásos, allergiás folyamatok. A sószoba használatával, őszi és téli időszakban nagymértékben ki tudjuk védeni a gyermekeknél a felső légúti megbetegedéseket. A szobát a gyermekek előre megtervezett időpontban a napirendbe beépítve, kis csoportokban, saját kisgyermeknevelőjükkel veszik igénybe. A prevenciós feladat mellett a helyiségben kézügyességet és logikai készséget fejlesztő játéktevékenységekre, illetve mesélésre, éneklésre, mondókázásra van lehetőség. A tevékenységek során megvalósuló egyéni ötletek kibontakoztatása, tapasztalatok, élmények szerzése és a szoba barlangi klímája hozzájárul a gyermekek jó közérzetéhez és a jó egészségi állapotuk fenntartásához. A só szoba működése óta kevesebb a betegségek száma, illetve a beteg gyermekek is hamarabb meggyógyulnak.

5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

„A gyermek a világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, jókedvre jókedvvel, tevékenységekre tevékenységgel felel.”

(Mérei Ferenc)

A bölcsődés életkor az érzelmek kifejezésének fogékony időszaka. A barátságos, érzelem dús, szeretetteljes légkör elengedhetetlen feltétele a gyermek fejlődésének.

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a kisgyermeknevelő érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését.

A kortársi közösségben, több lehetőség adódik a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

A közösségi szokások, szabályok kialakításával alapozzuk meg a gyermekek beilleszkedését a csoportba (egymásra figyelés, meghallgatás, kompromisszumra való törekvés, együttműködés).

Olyan helyzeteket teremtünk a mindennapjaink során, hogy a gyermekek örömmel és felszabadultan kommunikáljanak egymással és a felnőttekkel. A beszéd, a beszélgetés kapcsán a testközelség, a gyermek elemi szükséglete, a napot átölelő játék, vers, mese, mondóka, ének, bábjáték, nyújt segítséget ebben. A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes, szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét.

A közösségi nevelésben kiemelt szerepet kap az egyéni bánásmód. Minden gyermek más családból, különböző adottságokkal, szokásokkal érkezik. Nagyon fontosnak tartjuk a gyermeket és a szülőt ért első bölcsődei benyomásokat a későbbi érzelmi fejlődés szempontjából. Az új gyermekek beszoktatásának feladatait mindig különös gonddal tervezzük, szervezzük. A szülővel történő beszoktatás a gyermeknek biztonságot ad az új környezetének elfogadásához. A gyermek a beszoktatás során olyan viselkedési mintákat tapasztal, lát, tanul, ami segíti a társas beilleszkedését (szeretetteljes odafordulás, simogatás, türelem, kedvesség, derűs nyugodt légkör).

5.2.4.A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés, a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.

Az érdeklődés felkeltése mellett az életkornak megfelelő közös tevékenységek során példaadással, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat adunk, amelyeket a gyermekek megtanulhatnak, leutánozhatnak. Az aktivitást, és a kreativitást támogatjuk, biztatjuk őket az önálló véleményalkotásra. A gyermekek tevékenységét támogató, bátorító odafigyeléssel kísérjük, hogy a gyermek önkifejezése fejlődjön, erősödjön. Olyan nyugodt környezetet teremtünk, ahol az alapvető ismeretek átadásán, és a tájékozódás segítésén túl az élmények és tapasztalatok feldolgozását - ha szükséges és a gyermek igényli - magyarázattal segítjük. Nagyon fontos számunkra, hogy a gyermekek kérdéseire kielégítő választ adjunk.

6.Kiemelt szakmai célkitűzések

„Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében.”

(Rudolf Steiner)

A bölcsődénkben életet és az egészséget alapvető értéknek tekintjük ezért szakmai programunkban fontosnak tartjuk az **egészséges életmódra nevelést, a környezettudatos magatartás** kialakítást. A gyermeknek joga van egészségesen, testi-lelki harmóniában élni, nekünk kötelességünk ennek feltételeit megteremteni.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Bölcsődés, korban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Az egészségvédelem sajátos szemlélet és magatartásforma, olyan értékek hordozója, amelyek csak összességükben szolgálják a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését és harmóniáját. A gyermekekhez, és a helyi adottságokhoz igazodva foglalkoztunk meg a korszerű egészségnevelésünk céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

Célunk a teljes bölcsődei életet átfogó, gyermeki személyiségfejlesztés szempontjából alapozó jelentőségű egészségnevelési feladatok ellátása, mely felkészíti a gyermeket az egészségének védelmére.

Távlati céljaiban elősegíti a társadalom számára az egészséges, edzett, terhelést elbíró személyiség kialakulását.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és a társakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk.

A bölcsődei egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk:

- egészségfejlesztés (promóció),
- megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és a bölcsődei nevelés valamennyi területére vonatkoznak.

Az egészségfejlesztés feladatai

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szocióhigiénés egészségfejlesztés

E három főfeladat, tevékenységi rendszer egymással és az egészségfejlesztés tárgyi feltételeivel áll szoros kölcsönhatásban.

6.1. Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése. Felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés
- napi rendszeres mozgás
- balesetek megelőzésére nevelés

6.1.1. Személyi higiénia fejlesztése

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, szájrég, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát, a WC-papír használatát.

Fontosnak tartjuk az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint a ruházat higiénáját, tárolási feladatait.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme.

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

Minden gyermek számára biztosított a saját személyi felszerelés (jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, ágynemű). A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott.

Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval), körömkefével. A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú, gyermekek méretének megfelelő WC.

A mosdóhelyiségekben a pelenkacseréhez és a lemosáshoz szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

A gyermekek számára elérhető magasságban helyezük el az orrtörléshez, orrfújáshoz a papír zsebkendőt, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk.

A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharak elérhető magasságban vannak.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénés szabályok betartására, ennek feltételeit /papírtörölő, fertőtlenítő/ mindig biztosítjuk.

6.1.2. Környezeti higiénia fejlesztése

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges bölcsődei környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és a kapcsolódó helyiségek, valamint a bölcsőde udvara. Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk:

- a bölcsőde és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók iránti pozitív viszony kialakítása
- a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása
- példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

Lehetőségeinkhez mérten törekszünk a gyermekek környezetének optimális kialakítására. A környezet elrendezése kényelmes, zsúfoltságtól mentes, az így elrendezett tér biztosítja a tevékenységekhez a szükséges és elegendő helyet. A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük. A helyiségekben folyamatosan végzünk rövid, gyakori természetes levegőcserét szellőztetéssel. Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. Ügyelünk a megfelelő páratartalomra (párásító), kerülve ezzel a száraz levegő okozta nyálkahártyák kiszáradását. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás elemi követelmény. Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk. A bölcsőde udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartását, rendszeresen végezzük, így biztosítjuk a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek pótlását és gondozását. Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatát elvégezzük. Az udvari homokozókban a homokot évente cseréljük, az átforgatását, ásását napi rendszerességgel végezzük, használaton kívül takarófoliával védjük. Példamutatással, ismeretközvetítéssel a környezettudatos életszemléletet igyekszünk megalapozni (pl. szelektív hulladékgyűjtés).

6.1.3. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Célunk az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése.

Az egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása érdekében szorosan együttműködünk a családdal.

Az egészséges fejlődéshez, növekedéshez biztosítjuk a rendszeres nyugodt és kulturált körülmények között zajló étkezést, mely az egészséges étrenden alapul. Az ételeink kevés zsiradékkal és csökkentett só és cukor tartalommal készülnek.

Megteremtjük a kulturált étkezés feltételeit. A csoportszoba kellemes hőmérsékletű, a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben rendelkezésre állnak. A feltálatl ételeket a gyermekek előtt megkóstoljuk, elmondjuk az étel nevét, megbeszéljük miből készült, milyen hőmérsékletű. Egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél, fokozatosságra törekszünk, a gyermek először kóstolja meg, így kedvcsináló ismereteket nyújtunk az ételről. Nem erőltetjük az ételt, de kínáljuk, így próbáljuk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, magvakkal, fűszerekkel. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával zöldség- és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportokban. A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a diétáskonyhával történő, egyeztetéssel szervezzük meg, és fokozott figyelemmel kísérjük (tejérzékeny, lisztérzékeny).

A gyermekek változatos étrendjét az ételmezésvezető által összeállított étlap alapján a bölcsődénk konyháján a szakácsnőnk készíti el.

Ebben a korban a gyermekek folyadékigénye fokozott, amely az élénk anyagcsere folyamatoknak és a fokozott mozgásigényből eredő hő leadásnak a következménye. A folyadékigény nem állandó, függ az egyéni igényektől, és külső körülményektől. Mindig figyeljük a gyermekek jelzéseit, naponta többször, illetve ha jelzi, hogy szomjas folyadékkal kínáljuk. A legegészségesebb a tiszta víz, amit a csapra szerelt víztisztító berendezéssel tudunk előállítani. Ez a kellemes ízű lágy víz oltja leginkább a szomjukat.

Fokozott figyelmet fordítunk a helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Táplálkozási rendellenességgel küzdő –túlsúlyos, kórosan válogatós- gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

6.1.4. A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt kisgyermeknevelői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása. Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása. Minden gyermek számára az egyéni tisztálkodási szereket elkülönített tárolóban helyezük el, elhasználódás esetén gondoskodunk pótlásukról pl. fogkefe. A higiénés szabályok betartásával, valamint az ételmezés szervező által összeállított vitaminban gazdag étrenddel a szervezet ellenálló képességének erősítésére törekszünk. Az őszi téli időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk (intenzív szellőztetés, fertőtlenítés, sószoa használat a szobákban sólámpa, párologtató használata stb.). A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek rendszeres mozgásához szükséges feltételeket, sok időt töltünk a szabadlevegőn.

Az egészséges gyerekek védelmében a bölcsődében észlelt megbetegedéskor gondoskodunk arról, hogy a gyermeket a szülő minél hamarabb hazavigye, és megfelelő orvosi ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük.

6.1.5. Napi rendszeres testmozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki. Az egészséges gyermekek mozgásigénye nagy, ehhez biztosítjuk az adott csoport életkorának megfelelő

helyet, eszközöket, amelyek lehetővé teszik a mozgásformák gyakorlását, mozgásigény kielégítését. A környezetüket úgy alakítjuk ki, hogy biztonságos, mozgásra inspiráló legyen. A szobában és az udvaron arra törekszünk, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának megfelelő eszközöket. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Minél több lehetőség adott a gyermekeknek a mozgásformák gyakorlására, annál jobban fejlődik mozgáskoordinációjuk és válik harmonikussá mozgásuk.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a finommozgást és a nagymozgást is fejlesztik.

A mozgáskészség fejlesztése:

- testérzékelést fejlesztő játékok (ölbéli játékok)
- fogás fejlesztése (kalapáló-tologató játékok,)
- egyensúlyérzék fejlesztés (tornapad, csúszda, zöld ösvény)
- ritmikus járás (karikák segítségével)
- hinta játék (libikóka, forgó fotel, billenő rácshinta)
- ugráló játékok (ugráló labda, trambulin)

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk:

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése
- a természetes mozgáskedvének megőrzése
- a szervezet edzése
- a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése
- a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése
- a szükséges és elégséges szabályok megtanítása
- a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése.

Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására.

6.1.6. Balesetek megelőzésére nevelés

Mivel a bölcsődés korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően veszélyérzetük még nem alakult ki teljesen, ezért a testi épségük megőrzése érdekében ráirányítjuk a figyelmüket pl.: bábozás, papírszínház, könyvnézegetés, mesélés, beszélgetés közben egy-egy tárgy pl. bicikli, mászóka milyen veszélyeket hordoz magában, illetve mire kell odafigyelni, hogyan kell használni, hogy a baleseteket megelőzzük.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk:

- egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, készségek kialakítása, gyakorlása,
- ellenőrzés,
- folyamatos korrekció.

Megismertetjük gyermekeinkkel:

- azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van

- a játékeszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. (Csak biztonsági jellel, tanúsítvánnyal ellátott játékokat vásárolunk.)

Az eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (pl. olló, villa)

Az előírt szabályok betartásával gondoskodunk a bölcsődében használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról. Ez minden bölcsődei dolgozó kötelessége.

A bölcsődében képzett elsősegélynyújtó kisgyermeknevelő dolgozik, és biztosított a bölcsődében elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

6.2. Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A lelki egészségfejlesztés bölcsődei nevelésünk mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszünk az optimális napirend megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására. Általános cél a bölcsődében, hogy a gyermekek tudjanak beilleszkedni, tevékenykedni úgy, hogy környezetükkel (természeti és társadalmi) pszichoszociális harmóniában vannak.

Feladatunk

- ✓ a gyermek adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiség tulajdonságai szabad kibontakozásának elősegítése,
- ✓ a harmonikus társkapcsolatok kialakulásának támogatása
- ✓ az empátiás készség alakítása

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei

- ✓ Egészséges életvezetés
- ✓ Stresszelhárítás
- ✓ Érzelmi nevelés

6.2.1. Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségre ártalmas szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, hogy megóvjuk a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

Napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen. A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét. A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára. Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kialakítására és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni, korrigálni (düh, harag, agresszió).

6.2.2. Stressz elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri, lelki egészségvédelem. Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stresszhatások és -helyzetek elkerülésével, illetve a stresszhatások kompenzációja. Arra törekszünk, hogy a bölcsődénk külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak. Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást, igyekszünk csökkenteni, a konfliktushelyzeteket, ha kialakul és szükséges, segítünk a megoldásában. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

6.2.3. Érzelmi nevelés

A bölcsődés gyermek magatartása érzelmileg vezérelt. Fontos számára, hogy a kisgyermeknevelőtől érzelmi visszajelzéseket kapjon. A gyermek számára elengedhetetlen, hogy a bölcsődei élet során érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk:

- állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása,
- a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása,
- a szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

Nevelésünk:

- hozzájárul az én tudat kialakulásához, a társas kapcsolatok fejlesztéséhez,
- teret enged az önkifejező és önérvényesítő törekvéseknek,
- lehetőséget teremt a gyermek társas szükségleteinek kielégítésére,
- segíti a gyermeket, hogy társas kapcsolatok során felfedezze a különbségeket, elfogadja azt, tisztelje a másikat,
- lehetőséget biztosít a gyermeknek, hogy közös élmények során erkölcsi tulajdonságokat tapasztalhasson meg, mint együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség,
- támogatja a gyermeket, hogy tevékenységei során gyakorolhassa az akarat tulajdonságokat, mint önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.

6.3.Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. Zavartalan, kiegyensúlyozott légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával, utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a közösségbe való beilleszkedést.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, a másság elfogadására, szeretetteljes együttműködésben való részvételre neveljük.

Szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

6.3.1. Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű gyerekek közösségbe való befogadása, szeretetteljes bölcsődei légkörben. A bölcsődei integrált nevelés célja, hogy a szociális hátránnyal küzdő, és sajátos nevelési igényű gyerekek a bölcsődei nevelés során, szociálisan, értelmileg, érzelmileg az óvodai életre érette válnak.

A bölcsődénkben nem csak a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjának elősegítése a cél, hanem az ép kisgyermek szociális kompetenciájának fejlesztése is. Célunk a gyermekekben fejleszteni a másokra való odafigyelés képességét, a segítő magatartást, a különbözőség elfogadását. Ennek érdekében, interaktív játékos segítőkutya bemutatókat szervezünk, különböző sérüléssel élő gazdák és segítőkutyáik segítségével. Érdekes trükköket mutatnak a gyermekeinknek (pl. pacsí, forgás, tolatás, hangadás kézjelre), megmutatják hogyan játszik a sérüléssel élő gazdi a kutyájával. A bemutatók során a gyermekek nyitottak mind a terápiás kutyák mind sérült gazdáik felé, bátran próbálják ki a trükköket még a legbátortalanabb gyermekek is. Ezekkel a bemutatókkal arra törekszünk, hogy a gyermekekben kialakuljon az elfogadó, egyben befogadó magatartás a fogyatékkal élő embertársainkkal szemben.

6.3.2. Egészségpropaganda

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megkedveltetését, a megvalósításra irányuló, mozgósítást jelenti. Ez, valamint az egészségügyi ellátás időben történő igénybevételére való mozgósítás, illetve felesleges igénybevételének elkerülésére irányuló felvilágosítás a feladat. A bölcsődében az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul melynek segítségével a bölcsőde, valamint a család egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl. az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás). Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.

Egészségpropagandánk értelmében feladatunk a modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, a szülők körében az egészségesebb választására való törekvés képességének fejlesztése (pl. ételkóstolók szervezése).

6.4.A külső világ tevékeny megismerése

A környezet megismerése átfogja az egész bölcsődei életet, benne van a spontán játékban, önkiszolgáló tevékenységben, udvari élet pillanataiban, beszélgetésekben.

Célunk, hogy a gyermekekben olyan magatartást és szokásokat alakítsunk ki, hogy a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezetük értékeit felfedezzék, megismerjék, megóvják.

A környezet megismerésére nevelés

A kisgyermeknevelő feladatai:

- ✓ Lehetőség szerint minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalatot biztosítunk a gyerekek számára az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet megismeréséhez.
- ✓ Változatos alkalmakat teremtünk a sokoldalú, minél több érzékszervvel való tapasztaláshoz.
- ✓ Új ismeretek nyújtásakor támaszkodunk a gyerekek már meglévő tapasztalataira, élményeire.

- ✓ Teret hagyunk a felfedezések során a gyerekek spontán megnyilvánulásainak, kreatív ötleteinek.
- ✓ Segítjük a gyermeket abban, hogy szeresse, tisztelje a környezetét, bátran alakítsa, de úgy, hogy abban ne okozzon kárt.
- ✓ Elegendő alkalmat, időt, helyet és megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzéshez.
- ✓ Biztosítjuk, hogy a gyerekek megismerkedhessenek mind az élő, mind az őket körülvevő élettelen természettel, biztonságos életvitel szokásaival.
- ✓ Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermek az ismereteit valós természeti környezetben szerezzze meg.
- ✓ Rendszeresen teremtünk gondolkodásra ösztönző helyzeteket.
- ✓ Együtt csodálkozunk rá a gyerekekkel a közösen tett felfedezésekre, a világ gyönyörűségére.
- ✓ Segítjük a gyerekek önálló véleményalkotását, döntési képességük fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- ✓ Viselkedésünkkel, tetteinkkel példát mutatunk a környezettudatos életmód szokásainak elsajátításához.
- ✓ Példamutatással segítjük, hogy a gyermekekben kialakuljon a természet szeretete, a természet szépségének, tisztaságának, védelmének tisztelete.
- ✓ Megteremtjük a lehetőségét és biztosítjuk, hogy a gyerekeknek legyenek ismeretei a természeti környezet területén a közlekedési eszközökről, szabályokról, az évszakokról és jellemzőikről, a növényekről, az állatokról, színekről, az emberi testről, a testrészekről, az érzékszervekről és a társadalmi környezet területén a családjukról, otthonukról, szüleik és más emberek foglalkozásáról, lakóhelyükről, néhány intézményéről. A környezet védelméről, a növények, állatok védelméről, szelektív hulladékgyűjtésről.

7.Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

Szakemberkép

Szakmai programunk megvalósítását szakmailag jól felkészült, türelmes, elfogadó, megértő, gyermekszerető, tapintatos, jó kapcsolatteremtő készséggel rendelkező kisgyermeknevelőink biztosítják, akik igénylik a folyamatos, rendszeres önképzést, szakmai tudásuk bővítését. Pedagógiai beállítódásukra jellemző a felelősségvállalás, igazságosság, következetesség, kitartás.

„A nevelés nem más, mint szeretet és példaadás”(Pestalozzi). Magában hordozza azt a követelményt, hogy a kisgyermeknevelő modell meghatározó a gyermeki személyiség fejlődésében. Mindez megköveteli a kisgyermeknevelőinktől a felkészültséget, szakmai tudásuk állandó bővítését, önértékelő képességük fejlesztését.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melynek részletes szakmai szabályait a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet tartalmazza.

A képzési ciklus alatt (6 év) felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítéssel rendelkezőknek 60 továbbképzési pontot kell szerezni. A kötelező továbbképzések tervezése előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál figyelembe vesszük a szakmai célkitűzéseinket és a kisgyermeknevelők érdeklődési körét.

Házi továbbképzéseken minden évben a munkatervben leírtak szerint havonta 1-1 témakört dolgozunk fel, ezzel a nevelőmunkánk céljainak hatékonyabb megvalósítását segítjük.

Folyamatosan bővítjük szakmai könyvtárunkat, szakmai folyóiratokat, jogszabályt értelmező kiadványokat, Internet használati lehetőséget biztosítunk az önképzéshez.

Konferenciákon, szakmai napokon, műhelymunkákon veszünk részt.

A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítása szerint 2017. január 1-jétől új munkakörként jelenik meg a bölcsődei dajka. A jogszabály értelmében a bölcsődei egységekben dolgozó, de jelenleg technikai állományban lévő személy munkaköre alakul át bölcsődei dajkává, akiknek 2018. decemberéig egy száz órás tanfolyamot kell elvégezni.

8.A bölcsőde kapcsolatrendszere

A bölcsőde kapcsolatrendszere szerteágazó. Minden olyan intézmény beletartozik, amely a gyermek bölcsődébe lépése előtt, vagy a bölcsődei élete során meghatározó a gyermek életében. A kapcsolatok kialakításában nyitottak vagyunk, a kapcsolattartás formája, módszere a feladattól függ.

8.1. Bölcsőde és a család

A bölcsőde és a család kapcsolata szakmai programunkban és a mindennapjainkban kiemelt jelentőségű, arra törekszünk, hogy a családi nevelést kiegészítve neveljük-gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, fejlesszük a gyermekeket. Minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy a gyermeket, a családot és a nevelési szokásait megismerjük, illetve a család intézményünket, szakmai programunkat, napirendünket, nevelési módszereinket megismerhesse. A bölcsődei nevelés-gondozás nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül. Az együttműködésünk egy folyamat, amely a bizalomra és egymás tiszteletére és az őszinteségre épül. Annak érdekében, hogy tájékozódjunk arról mit várnak a szülők az intézményunktől, rendszeresen véleményfeltárást végzünk. A felmerülő igényeket, lehetőségünkhöz, mértén igyekszünk minél teljesebb körűen kielégíteni.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a hasonló problémával küzdő szülőknek szülőcsoportos megbeszélés keretében segítséget nyújtsunk.

Fogadó óra keretében a szülők és a kisgyermeknevelőink a gyermek fejlődésével, nevelésével kapcsolatos kérdéseket megbeszélhessék.

A bölcsődénk nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenleg ellátott illetve jövőbeli gyermekről van-e szó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van.

Egyéni kapcsolattartási formák:

- családlátogatás
- beszélgetés, érkezéskor és hazamenetelkor
- üzenő füzet
- fogadó óra

A személyes beszélgetés: mikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik a bölcsődevezetőt, és egyeztetik az ideális időpontot a gyermek bölcsődei felvételéről. Ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről, valamint a bölcsődében folyó napirendről, szakmai munkáról a szülő.

A családlátogatás: célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermekeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

Az üzenő füzet: használata folyamatosan történik. Ebbe a szülő is bejegyez fontosabb kéréseket, valamint tájékoztatást ad a gyermek távolléti idején történt eseményekről. A kisgyermeknevelő a beszoktatásról készít bejegyzést, valamint a gyermek egy-egy, a fejlődése során elért változásról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődés), valamint a törzslapon vezetett fontosabb változásról és a negyedévenkénti értékelésről ad írásos tájékoztatást.

Fogadóórák: Ezeket a kisgyermeknevelők szervezik, a szülőkkel megbeszélik a csoport életét és beszélnek a gyermek fejlődése érdekében tett próbálkozásokról. Itt csupán az a 10-14 szülő van jelen, akiknek gyermekei egy csoportba járnak és a kisgyermeknevelő tájékoztatást ad a nevelési módszerekről, játéktevékenységről. Itt van lehetőség megbeszélni az együttnevelés módszereit, közösen elkezdni egy-egy önállósodási lépést.

Kapcsolattartási formák:

- szülői értekezletek
- szülőcsoportos beszélgetések
- nyílt napok
- családi napok

Szülői értekezleten: tájékoztatást adunk a családok részére a bölcsődei életéről, a szakmai programokról, a szülők jogairól és kötelezettségeiről, a házirendről, a bölcsőde napirendjéről, s lehetőség van a kisgyermeknevelők személyes megismerésére is. Tájékoztatást adunk a rászoruló családoknak a lehetséges kedvezmények igényléséről (a szükséges nyomtatványokat biztosítjuk), valamint a bölcsődében folyó korszerű, az életkori szükségleteknek megfelelő táplálkozásról.

Nyílt nap: A bölcsődei felvételi lapok kiosztása előtt az érdeklődő szülőknek és gyermekeiknek nyílt napokat tartunk. Ilyenkor az érdeklődő családok eljöhettek gyermekükkel, hogy megnézzék, megismerhessék a bölcsődei életet. Nyílt nap alkalmával a kisgyermeknevelők bemutatják a szülőknek, érdeklődőknek a csoportokat, az egyéb helyiségeket, a játékeszközöket, röviden ismertetik a napirendet, játék lehetőségét ajánlják fel a gyermekeknek és szüleiknek. Akinek kedve van, megkóstolhatja a bölcsőde aznapi menüsorát.

Nyílt nap, a felvételt nyert gyermekeknek: tavasszal az első tájékoztató szülői értekezlet után nyílt napot tartunk abból a célból, hogy a leendő bölcsődés gyermekeket megismerjük. Ilyenkor a családok jönnek el gyermekükkel, hogy megnézzék, megismerhessék a bölcsődei életet, nevelési-gondozási munkánkat. A kisgyermeknevelők bemutatják a szülőknek a csoportokat és helyiségeket, játékeszközöket, mesélnek a napirendről, a saját kisgyermeknevelői rendszerről, és közös játékokra invitálják a gyermekeket és a szülőket.

Szülőcsoportos beszélgetések: A szülőkből felmerülő aktuális témák (pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étvágytalanság, óvodai beíratás, betegségmegelőzés, elvárások) megbeszélése. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok

továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Közös programok szervezése: A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők, a családtagok is részt vehetnek programjainkon (pl. farsang, gyermeknapi kerti mulatság, mikulásváró, mézeskalácssütés, stb.) A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet pl. előadás (Bagdi Emőke, Vekerdy Tamás) neves szakemberrel a családot érintő szülőket érdeklő témáról, étel, könyv, játék bemutató szaktanácsadással és esetlegesen vásárlási lehetőséggel. A családok és a kisgyermeknevelők közös szabadidős programja a bábszínházban szervezett babusgatóra. Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és tapasztalatok a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Mivel mindegyik kapcsolattartási forma más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni.

Beszoktatás

A gyermekek korukból, egyéniségükből, szülőkhöz fűződő kapcsolatukból adódóan más-más módon reagálnak a szülőtől való elszakadásra, éppen ezért nem mindegy hogyan történik a beszoktatás.

A szülővel történő beszoktatás megkönnyíti a gyermeknek az átmenetet a családból a bölcsődébe. Ez a módszer a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A kisgyermeknek biztonságot ad a szülő jelenléte, fokozatosan alkalmazkodik új környezetéhez és nyit a körülötte lévő felnőttek és gyerekek felé. A módszer a szülőnek is segítséget ad azáltal, hogy jobban megismeri a bölcsőde életét, a napirendet, a kisgyermeknevelő munkáját. A kisgyermeknevelőnek is segítség, hiszen mélyebben megismerheti a szülő-gyermek kapcsolatot, a szülő nevelési módszereit, bánásmódját. A pozitív dolgok megerősítése fontos szerepet tölt be, hiszen erősíti a szülői kompetenciát.

8.2. Bölcsődén belüli együttműködés:

A kisgyermeknevelők együttműködése elengedhetetlen a szakmai munka színvonalának fejlesztése, érdekében. A csoportokban folyó nevelő-gondozó munka összehangolása és javítása érdekében, a kisgyermeknevelők megfigyelik egymás munkáját. A közösen végzett ellenőrzések és értékelések bevezetésével a team munka produktív erejére támaszkodva oldjuk meg a felmerülő feladatokat. Az értékeléssel visszajelzést adunk arról, hogy az intézmény értékrendje szerint kitűzött cél és feladatok megoldása során milyen eredményeket esetleg hiányosságokat tapasztaltunk. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy a tervek, vagy részfeladatok megvalósítása nincs összhangban a Szakmai Programban elfogadott cél és feladatrendszerével, az eltérések okainak feltárása után a kisgyermeknevelőknek lehetősége van a szükséges korrekciók megtételére.

8.3. Kapcsolattartás más bölcsődékkal

- kisgyermeknevelők tapasztalatcseréjére irányuló látogatás szervezése a bölcsődékben
- egymás közötti segítségkérés és segítségnyújtás pl. gyermekelhelyezés érdekében
- megfigyelés lehetőségének biztosítása
- vezetői értekezletek más-más helyszínen tartása
- továbbképzések szervezése a kisgyermeknevelők számára

8.4. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsődéből az óvodába való átmenetet zökkenőmentessé tegyük a gyermekek számára. Az Ősz Utcai Bölcsőde és a Mosolykert óvoda az átmenet megkönnyítése érdekében lehetőséget biztosít arra, hogy az együttműködési terv keretében, közös programok során a gyermekek pozitív élmények útján ismerkedjenek meg az óvodával és az ott dolgozó felnőttekkel. Sok gyermekünk szülei választják gyermekük számára a Mosolykert Óvodát. A tavaszi időszakban az óvodai beiratkozást segítő szülői értekezleten részt vesznek az óvodapedagógusok és az óvodavezető és tájékoztatják a szülőket pedagógiai programjukról és az óvodai beíratással kapcsolatos teendőkről. Majd a szülők a gyermekeikkel az óvodai nyíltnapon vesznek részt, ahol játékos tevékenység közben ismerkedhetnek az óvodával és a pedagógusokkal. A tavaszi időszakban az óvónők meglátogatják bölcsődénkben a leendő óvodásokat. Ősszel a kisgyermeknevelők segítik az átmenetet, az óvónők kérésére információt adnak a gyermekekről, és lehetőség szerint meglátogatják az óvodában volt bölcsődés gyermeküket. Minden évben karácsony előtt a középső csoportos vagy nagycsoportos volt bölcsődéseink verses, dalos előadással vagy bábelőadással, örvendeztetnek meg bennünket. Az ezt követő vendégfogadáson, boldogan elevenítik fel az itt átélt élményeiket.

9. Tájékoztatás helyi módja

A bölcsődei ellátást igénylő szülők számára minden év áprilisában – a fenntartó és az intézményvezető által engedélyezett és meghirdetett heteken – kerül sor a jelentkezési lapok osztására. Ezt megelőzően, fogadóóra és nyílt nap alkalmával nyújtunk lehetőséget az érdeklődő családoknak a bölcsődénk megtekintésére, a kisgyermeknevelőkkel való találkozásra, beszélgetésre.

A felvétel eredményéről a szülőket írásban tájékoztatjuk. A felvételt követően nyílt nap keretében, játékos formában ismerkedhetnek a gyermekek új környezetükkel, leendő kisgyermeknevelőjükkel. A szülők írásbeli és szóbeli tájékoztatást kapnak a bölcsődei ellátásról házirend, nyílt nap, szülői értekezlet, családlátogatás, személyes beszélgetés formájában. A tájékoztatás tartalmazza a bölcsődei élet részleteit: az ellátás tartalmát, feltételeit, a család-bölcsőde kapcsolattartásának formáit, az érdekképviselő működését, a panaszjog gyakorlását, a gyermekre vonatkozó kötelezően vezetendő nyilvántartásokat, a betekintés módját, a fizetendő személyi térítési díjat.

A nevelési év közben történő felvételi igényeket szabad férőhely esetén áll módunkban kielégíteni. Év közben is nyitottak vagyunk: előzetes egyeztetés alapján a bölcsődeválasztás előtt álló szülők betekintheznek mindennapjainkba.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formái:

- ✓ intézményi honlap
- ✓ nyílt napok
- ✓ szülői értekezletek
- ✓ bölcsődei programok